

Letmá zpráva z výstupu k „Juránkovi“

V sobotu 19. září 2015 se uskutečnil již VI. ročník výstupu na bývalou horskou Juránkovu chatu v hraničním hřebeni Šumavy, poblíž vrcholu Svaroh / Zwercheck (1333m n.m.). Jako obvykle nám „Petr“ nadělil jedinečné počasí a daleké výhledy do Česka až k Plzni a na opačné straně na hřeben hlavního vrcholu Šumavy Velkého Javoru - Gross Arber. Turistické akce, pořádané spolkem „Otevřená Šumava“, ve spolupráci s německou stranou S.C. Bodenmais, za podpory města Železná Ruda a HS Šumava, se jako obvykle zúčastnil vysoký počet asi 250 účastníků. Na hřebeni se avšak pohybovaly i další skupiny (např. z nemocnice na počest jejich oblíbeného profesora).

Několik letmých poznámek

- Nutné je podotknout, že se jedná o Chráněnou krajinnou oblast, kterou dlouhodobě se P. Hubený snaží vést stejně jako národní park k bezzásahové výrobě „virtuální divočiny“. Většinu horské Šumavy uzavírá lidem, nevadí mu ani zásadní rozdíl oproti bavorské straně či NP Krkonoše. U nás nejsou ani povoleny hraniční přechody oficiálně schválené Bavorskem. Správa KRNAP je přátelská k přírodě i lidem: v Plzeňském deníku 19.9.2015 je celá stránka věnovaná pozvánce do KRNAP se závěrem: Přijďte se podívat, jaké bohatství a rozmanitost se skrývají přímo v srdci Evropy! Přístup Správy NPŠ je zcela opačný: přechod od Březníka po silnici k Modrému sloupu nepovolila a organizátorům navrhuje pokutu 2 mil. Kč, ale naopak aktivistům Hnutí Duha (J. Bláha a spol.) se povoluje dlouhodobé volné pobíhání po nejceněnějších nepřístupných slatích!

- Přestože se jedná o Chráněnou oblast přirozené akumulace vod, dochází k totálnímu omezování těchto funkcí, díky „velkolepému bezzásahovému experimentu“ při kterém „záměrně“ odumřely „nepřirozené“ hřebenové smrčiny. Dochází ke kritickému vysušování, kdy se minimalizují odtoky z Černého a Čertova jezera a mohou začít vysychat. Zcela zásadní je vysušování nejcenějšího potenciálu Šumavy - rašelinišť a tím i likvidace zásadní vodohospodářské funkce Šumavy.

- Velkoplošné vysušování území znamená i pro dospělé smrky menší odolnost kůrovcovým kalamitám, neboť dochází k omezování jak transpiračního proudění ve vodivých pletivech dřevin tak i smolných roztoků, které při napadení kůrovcem ho dokáží omezit (zalít), takže případné nové vzrostlé smrčiny budou ještě méně odolnější kůrovcovým epidemiím, ale i nastupujícímu suchu!

- Zdejší ekosystémy jsou dlouhodobě degradovány pod ideologickým revolučním heslem „suché revoluce“: ***pomocí kůrovce a přírodních procesů nejrychleji vyrobíme přírodní les. Záměrně ponechané suché stromy***, i když leží na zemi, jsou zásadní překážkou nejen pro člověka, ale i pro větší zvířata a větší ptáky, neboť omezují osidlování a využívání takovýchto území většími organismy. Jejich tleci doba v místní situaci znamená alespoň 100 let!

- „Obnova“ smrčín zatím nastává převážně ze semenáčků předchozí dospělé generace, avšak díky narůstajícím stresovým faktorům se bude v každé další generaci tristně omezovat stromový pokryv.

- Vzniklý „přírodní les“ bude ekologicky zcela nestabilní, neboť bude opět téměř stejnověký, opět prakticky monokulturní - několik přenesených semen břízek a jeřábů (větrelem či ptáky) situaci přírodního chlumu významně nezlepší. Nutná je světově vědecká ekosystémová asistenční pomoc!

- Biodiverzita se stále rychleji kriticky snižuje! Tak např. ještě nedávno se vyskytující některé kapradiny a plavuně se již převážně nevyskytují. Druhy s nízkou konkurenční schopností a ekologickou validitou, vyžadující blokovanou sukcesi či jemné zraňování půd jsou většinou omezeny jen na bezprostřední okolí pěších tras, např. glaciální relikty dřívátka alpská - Soldanella montana, nebo kdysi u cest hojná podbělice alpská - Homogyne alpina. Zatím se expanzivně na zdejších kyselých a živinami chudých půdách rozšířily plochy borůvek. **Současná ekologická situace nechráněného Pošumaví je o několik tříd výrazně lepší než rigidně chráněné Šumavy!**

- Ptačí fauna se rovněž výrazně omezila, tetřevovití nemají vhodné existenční plochy k přežití, proto posledním pokynem P. Hubeného je vyřezávání vzrostlých smrků na bývalých travnatých plochách k vytváření ploch pro lesní kury.

Ochromený degradovaný les je smutný, žádní motýli, už ani krkavci nelétali, zato jsme potkali mrtvou lišku.

Pavel Valtr
krajinař, ekolog, urbanista